

Преглед на международната среда към м. юни 2022 г.

През м. май 2022 г. курсът на акциите на световните пазари бе с различна динамика. Високата инфлация в еврозоната и перспективата за повишаването на лихвите, както и забавянето на глобалния растеж се отразиха негативно и понижиха настроеността на инвеститорите. Войната в Украйна продължи, като битката се води основно в Донбас. Федералният резерв на САЩ одобри най-голямото увеличение на лихвите от 2000 г. насам. Финландия и Швеция подадоха заявление за членство в НАТО. Лидерите на ЕС одобриха ембарго за руския петрол, с което, до края на 2022 г., вносът му ще намалее с 2/3. Най-голямата банка в Русия „Сбербанк“ бе изключена от финансовата система SWIFT. През м. май 2022 г., годишният темп на инфлация в Турция се повиши до 73.5%.

Еврозона

Брутният вътрешен продукт (БВП) нарасна до 5.4% през първото тримесечие на 2022 г. спрямо 4.7% през четвъртото тримесечие на 2021 г.

Очаква се годишната инфлация в еврозоната да се увеличи до 8.1% през м. май 2022 г. спрямо 7.4% през м. април, с основни компоненти индексът на енергията, следван от този на храната, алкохола и тютюна.

Сезонно коригираната безработица в еврозоната (EA19) остана без промяна при 6.8% през м. април 2022 г. спрямо предходния месец. За същия период, по данни на Евростат, безработните са 11.2 млн. души, което е с 2.2 млн. по-малко спрямо м. април 2021 г.

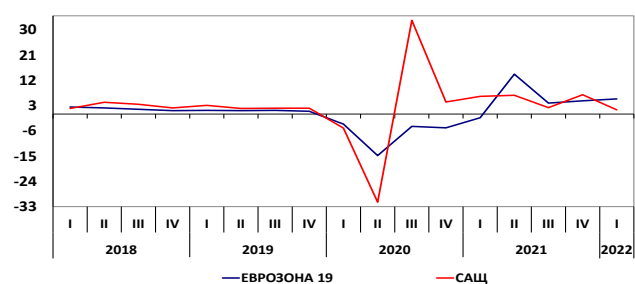
САЩ

Според „втората“ оценка на американското Бюро за икономически анализи, през първото тримесечие на 2022 г., ръстът на БВП се забави до 1.5% спрямо 6.9% през предходното. Понижението на реалния БВП показва спад на разходите на федералните и щатските власти, износа и др.

Индексът на потребителските цени нарасна до 8.6% през м. май 2022 г. спрямо 8.3% през м. април, с водещи индекси на наемите, на храната и др.

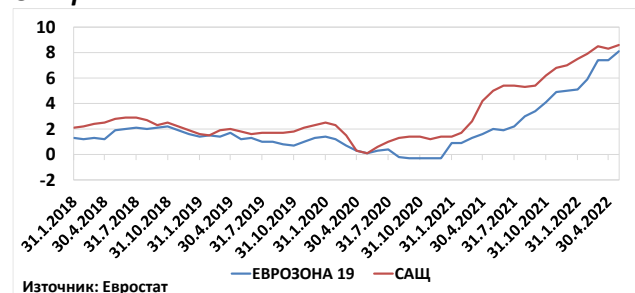
Равнището на безработицата остана без промяна на 3.6% през м. май 2022 г. спрямо предходния месец. Броят на безработните бе 6 млн. души.

Графика 1. Реален БВП, % г/г; Еврозона(19), САЩ

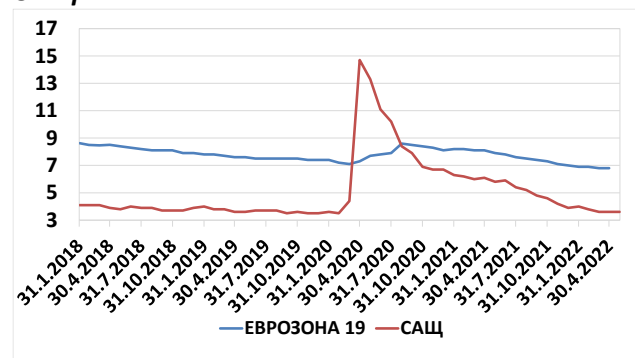
Източник: Евростат

Графика 2. Инфлация, % г/г; Еврозона (19), САЩ

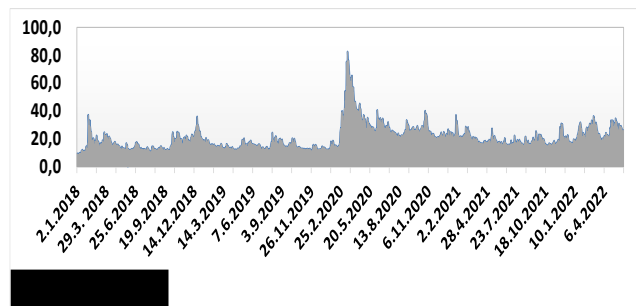
Източник: Евростат

Графика 3. Безработица, %; Еврозона (19), САЩ

През м. май Volatility Index Futures (VIX) - индекс, който показва пазарните очаквания за волатилността в близко бъдеще, се понижи с -19%, до 26.2 пункта. От началото на 2022 г. индексът се увеличи с 57.8%.

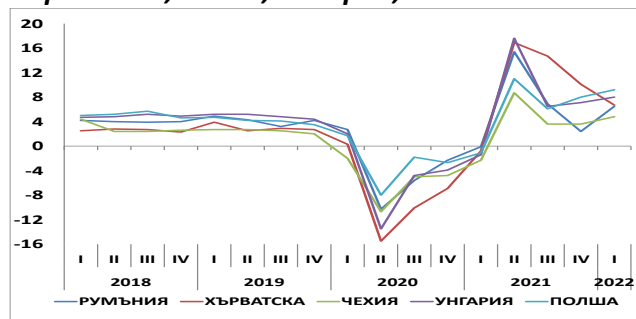
Графика 4. Volatility Index Futures (VIX) индекс

Централна и Източна Европа (ЦИЕ)

Анализирани са страните: Румъния, Хърватска, Чехия, Унгария и Полша, чието развитие на икономиките е съпоставимо с българската икономика.

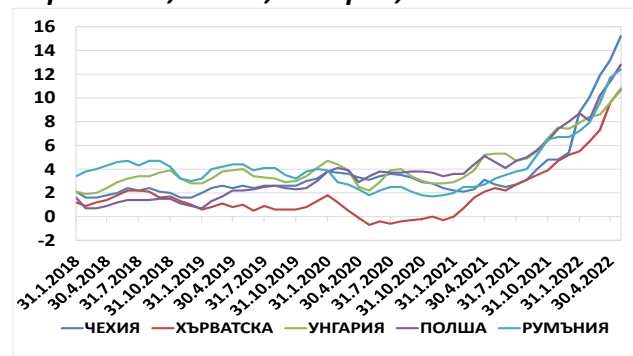
Графика 5. Реален БВП, % г/г; Румъния, Хърватска, Чехия, Унгария, Полша

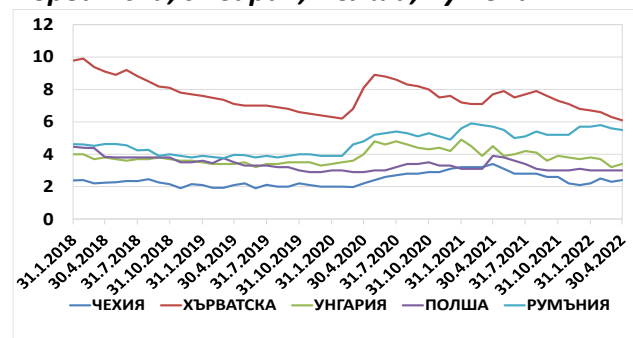
Ръстът на БВП на Румъния се ускори до 6.5% през първото тримесечие на 2022 г. спрямо 2.4% през четвъртото тримесечие на 2021 г. БВП на Хърватия спадна до 6.7% през първото тримесечие на 2022 г. спрямо 10.1% през предходното. Ръстът на БВП на Чехия се ускори до 4.8% спрямо 3.6% за същия период. Ръстът на БВП на Унгария се увеличи до 8% през първото тримесечие на 2022 г. спрямо 7.1% през четвъртото тримесечие на 2021 г. Ръстът на БВП на Полша се ускори до 9.2% през първото тримесечие на 2022 г. спрямо 8% през предходното.

Дирекция „Анализи, жалби и реструктуриране“

Графика 6. Инфлация, % г/г; Румъния, Хърватска, Чехия, Унгария, Полша

Графика 7. Безработица, %; Чехия, Хърватска, Унгария, Полша, Румъния

Чехия: Годишният темп на инфлацията се увеличи до 15.2% през м. май 2022 г. спрямо 13.2% през м. април. Сезонно коригираната безработица бе с минимален ръст до 2.4% през м. април 2022 г. спрямо предходния месец.

Очаква се икономиката да се забави. Увеличаването на инфлацията и понижените потребителски настроения се отразиха негативно върху разходите на домакинствата. Независимо от това данните за производствения индекс на мениджърите (PMI) показват стабилност в производствения сектор, а нарастващото бизнес доверие сигнализира за инвестиционна активност. Правителството оповести план за увеличаване на запасите от газ на фона на войната в Украйна и одобри ново увеличение на пенсиите, за да подпомогне пенсионерите при нарастващата инфлация.

В началото на м. май Чешката национална банка повиши основния лихвен процент в страната до 5.75% от 5%.

Унгария: Годишният темп на инфлацията се повиши до 10.8% през м. май 2022 г. спрямо

9.6% през м. април. Безработицата бе с лек ръст до 3.4% през м. април 2022 г. спрямо предходния месец.

Инфлацията се повиши и понижи потребителските настроения, но бизнес доверието остана стабилно. Правителството въведе временен данък върху печалбите на банките и компаниите с цел овладяване на публичния дефицит, но това предизвика безпокойство сред инвеститорите и доведе до спад на фондовия пазар. Правителството пое извънредни правомощия заради войната между Русия и Украйна, което му позволи да управлява с укази.

Полша: Годишният темп на инфлацията се увеличи до 12.8% през м. май 2022 г. спрямо 11.4% през м. април. Сезонно коригираната безработица остана без промяна на 3% през м. април 2022 г.

Очаква се икономическата активност да се забави, заради ограниченията по веригата за доставка на стоки, както и заради ръста на инфлацията. Бизнес настроенятия се понижиха слабо, а производственият индекс PMI показа свиване в сектора. Независимо от това, продажбите на дребно се увеличиха. Правителството прекрати споразумението за получаване на газ с Русия, а парламентът одобри съдебна реформа, за да отговори на изискванията на ЕС, запазвайки си възможността за получаване на средства от фондовете за възстановяване на ЕС.

В началото на м. май Полската централна банка повиши основния лихвен процент в страната до 5.25% от 4.5%.

Румъния: Годишният темп на инфлацията се увеличи до 12.4% през м. май 2022 г. спрямо 11.7% през м. април. Сезонно коригираната безработица намаля минимално до 5.5% през м. април 2022 г. спрямо предходния месец.

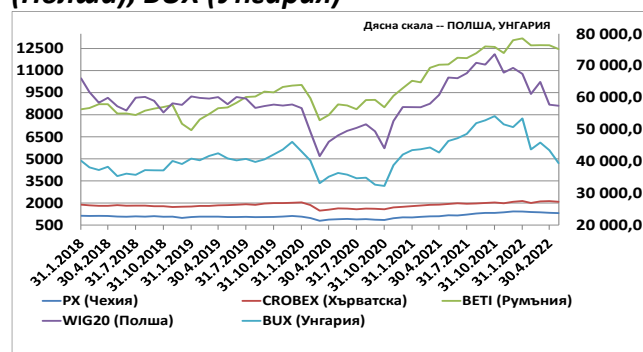
Правителството запази финансовата подкрепа за домакинствата и малките и средни предприятия (МСП), но инфлацията продължи да расте, което ще доведе до нуждата от по-строга парична политика в даден момент. В края на м. май Европейската

комисия представи доклад за приемането на Румъния в Шенгенската зона, което ще повиши дългосрочните перспективи за растеж.

Хърватия: Годишният темп на инфлацията се повиши до 10.7% през м. май 2022 г. спрямо 9.6% през м. април. Сезонно коригираната безработица се понижи леко - до 6.1% през м. април 2022 г. спрямо предходния месец.

Очаква се икономическият растеж да се забави. Потребителските и бизнес настроения остана стабилни, въпреки че растящата инфлация се отрази върху разходите на домакинствата. Европейската комисия оцени положително намаляването на частния и публичния дълг на страната.

Графика 8. Индекси – ЦИЕ, РХ (Прага), CROBEX (Хърватска), BETI (Румъния), WIG20 (Полша), BUX (Унгария)

Други държави

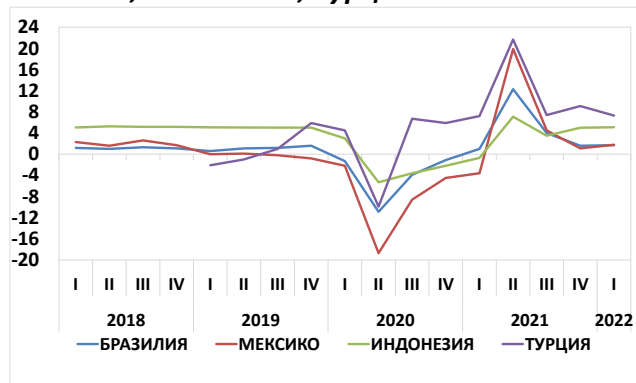
Анализирани са страните: Турция (поради съседното ѝ географско местоположение), Бразилия, Мексико, Индонезия (предвид наличието на големи експозиции в ценни книжа на поднадзорни на КФН лица).

Турция: Годишният темп на инфлацията се повиши до 73.5% през м. май 2022 г. спрямо 70% през м. април. Сезонно коригираната безработица се понижи минимално до 11.2% през м. април 2022 г. спрямо предходния месец.

Очаква се икономическият растеж да се забави допълнително през второто тримесечие поради последиците от войната в Украйна, по-високата инфлация и слабата

турска лира. Потребителските настроения се влошиха вследствие на по-големия ценови натиск. Производственият PMI остана трайно на негативна територия поради продължителни проблеми по веригата за доставка на стоки и волатилния обменен курс на турската лира. Бизнес доверието се повиши вследствие нарасналите очаквания, вероятно свързани със започващия туристически сезон. Президентът Ердоган наложи вето на исканията на Швеция и Финландия за присъединяване към НАТО, като го обвърза с подкрепата на двете държави за кюрдското малцинство.

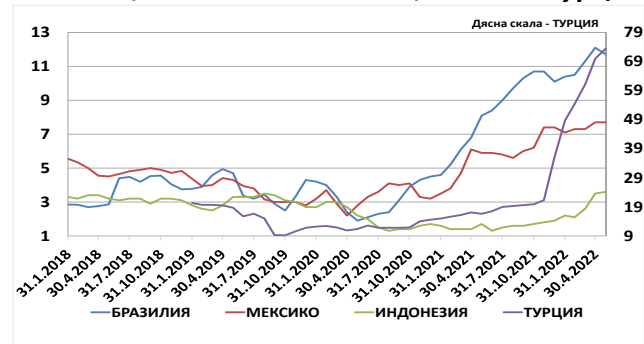
Графика 9. Реален БВП, % г/г; Бразилия, Мексико, Индонезия, Турция

* Първите данни за БВП на Турция са от първо тримесечие на 2019 г. от периода на първоначалното включване в анализа

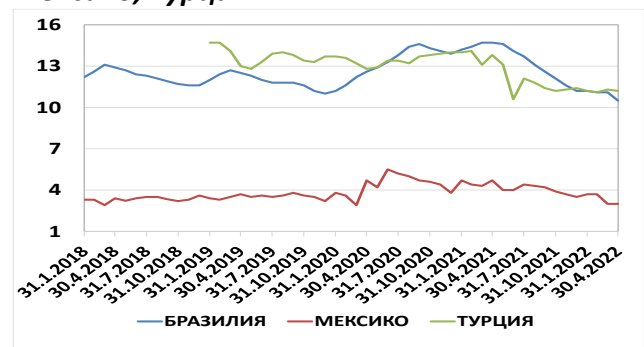
Ръстът на БВП на Бразилия се ускори минимално до 1.7% през първото тримесечие на 2022 г. спрямо предходното. БВП на Мексико нарасна до 1.8% спрямо 1.1% за същия период. Ръстът на БВП на Индонезия се ускори слабо до 5.1% през първото тримесечие на 2022 г. спрямо предходното. БВП на Турция се понижи до 7.3% спрямо 9.1% за същия период.

Графика 10. Инфлация, % г/г; Бразилия, Мексико, Индонезия, Турция

* Първите данни за инфлация на Турция са от началото на 2019 г. от периода на първоначалното включване в анализа

Графика 11. Безработица, %; Бразилия, Мексико, Турция

* Първите данни за безработица на Турция са началото на 2019 г. от периода на първоначалното включване в анализа

Бразилия: Годишният темп на инфлацията спадна до 11.7% през м. май 2022 г. спрямо 12.1% през м. април. Сезонно коригираната безработица намаля до 10.5% през м. април 2022 г. спрямо 11.1% през м. март.

Очаква се икономическият растеж да се запази поради фискалната подкрепа и намаляване на последствията от Covid-19. Безработицата спадна до най-ниското си ниво за последните шест години. Независимо от това по-строгите парични условия и двуцифрената инфлация вероятно ще се отразят негативно на активността. Високата инфлация и слабият ръст на икономиката може да намалят шансовете за преизбиране на президента Жаир Болсонаро.

В началото на м. май Бразилската централна банка повиши основния лихвен процент в страната до 12.75% от 11.75%.

Мексико: Годишният темп на инфлацията остана без промяна на 7.7% през м. май 2022

г. спрямо предходния месец. Сезонно коригираната безработица бе стабилна при 3% през м. април 2022 г. за същия период.

Очаква се икономическата активност да нарасне, макар и слабо, тъй като високата инфлация и лихвите оказват негативно влияние. Независимо от това ръстът на заетостта и заплатите в САЩ продължават да стимулират притока на парични преводи, което би трябвало да подпомогне потреблението.

В средата на м. май Централната банка на Мексико повиши основния лихвен процент в страната до 7% от 6.5%.

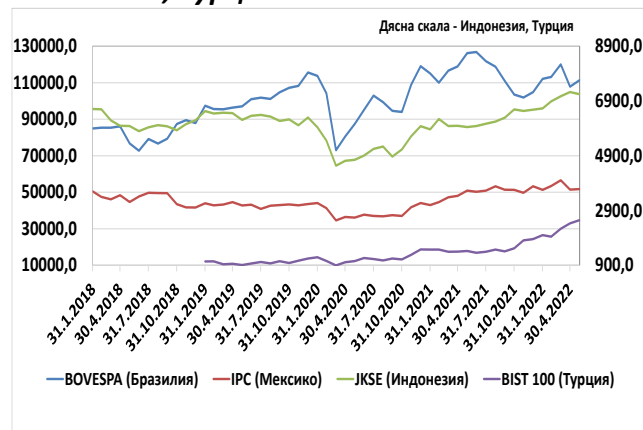
Индонезия: Годишният темп на инфлацията се увеличи минимално до 3.6% през м. май спрямо предходния месец. Сезонно коригираната безработица намалю до 5.8% през м. февруари 2022 г. спрямо 6.5% през м. август 2021 г.

Очаква се икономическата инерция да се запази, поддържана от силен външен сектор, при нарастващите цени на суровините. Потребителското доверие и производственият индекс PMI нараснаха. Парламентът одобри субсидии на стойност 24 млрд. щ. долара за противодействие на нарастващите цени на енергията. Страната обяви, че ще премахне забраната за износ на палмово масло. Като най-голям производител в света и при повишените цени на храните в световен мащаб, този ход цели увеличаване на износа на страната. Призивите към президента да удължи конституционно предвиденото му управление от два мандата представляват институционален риск, докато нарастващият ценови натиск подкопава популярността на правителството.

Графика 11-1. Безработица, %, 6 месечен период на отчитане; Индонезия

Графика 12. Индекси - Бразилия, Мексико, Индонезия, Турция

* Първите данни за Турция са от началото на 2019 г. от периода на първоначално включване в анализа

През м. май 2022 г. бразилският индекс на акции Bovespa се повиши с 3.2% спрямо м. април, а мексиканският индекс IPS с 0.7%. Индонезийският индекс JKSE се понижи с -1.1%, докато турският BIST100 нарасна с 4.8% за същия период.

Фактори с влияние на европейските финансови пазари

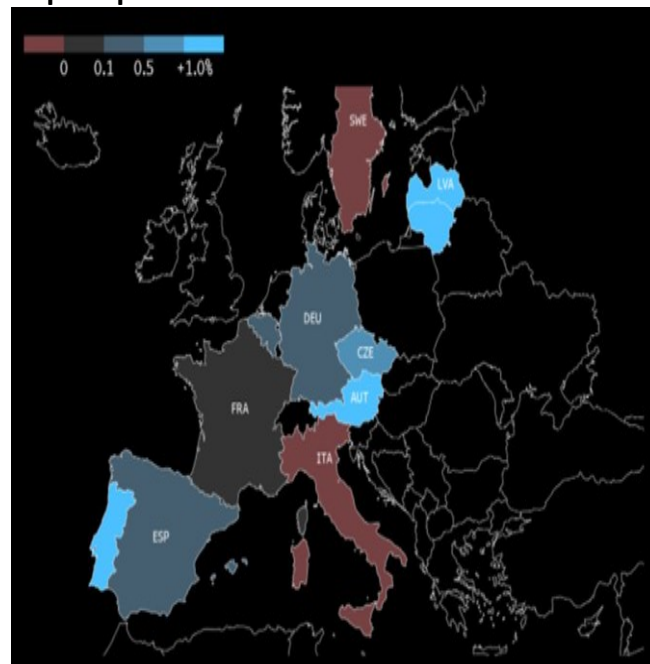
През м. май 2022 г., курсът на акциите на европейските пазари бе с различна динамика поради продължаващия ръст на инфлацията, очакванията за повишаване на лихвите и по-слаб от очаквания растеж.

Русия – Украйна

Западни оръжия, включително 155-милиметрови гаубици по стандартите на НАТО, са доставени от САЩ и техните съюзници на Украйна, за бойното поле в Донбас. Павло Кириленко, началник на украинската военна администрация за Донецка област заяви: „Първата ни задача беше да спрем и унищожим врага, но след това трябва да освободим всичко, което ни е отнел. Това ще отнеме време, поне цялото лято. Няма да е бързо. Доставките на тежко въоръжение ще ни позволи да преминем от отбрана към нападение и да се опитаме да си върнем загубените позиции“. Тъй като конфликтът се превръща във война на изтощение, продължаващата чуждестранна

подкрепа може да позволи на Украйна да оцелее и да отблъсне по-големия и по-добре въоръжен противник. От съществено значение е законопроектът за военна помощ за Украйна на стойност 40 млрд. щ. долара, който беше приет от Камарата на представителите във Вашингтон. Законопроектът включва военна помощ и помощ за сигурността на Украйна за над 18.7 млрд. щ. долара. Според заместник-министърът на отбраната на Украйна Хана Малиар: „Навлизаме в новата фаза на войната на фона на глобална промяна в отношението към отблъскването на Русия. Въпреки огромния натиск и ракетните атаки срещу нас сега Русия се тласка към ситуация, в която няма да може да спечели войната за ресурси. Но ще е необходимо време, за да пристигнат западните оръжия в количества, необходими за изравняване на баланса и осигуряване на нашата победа. Междувременно ни предстоят много трудни седмици или дори месеци“. Украйна е в състояние да придвижва западни оръжия през страната поради успеха на противовъздушната си отбрана, която възпира руските военни самолети да оперират над по-голямата част от контролираната от Украйна територия. Единственият начин Русия да нанесе удар дълбоко в Украйна е чрез крилати ракети, изстрелвани от Русия, Беларус или кораби в Черно и Каспийско море. Досега Русия не е успяла да проследи движещи се цели далеч от украинската фронтова линия и се фокусира върху поразяването с ракети на инфраструктурни цели като мостове и съоръжения за зареждане с гориво.

Икономическа продукция в страни от ЕС към първо тримесечие на 2022 г.

Източник: Bloomberg

Инфлацията и войната се отразяват негативно на икономиките, като забавят ръста на продукцията. Италия не е увеличила производството, а ръстът при Франция е 0.1%. Португалия, Австрия и Латвия са водещи с ръст на икономическата продукция от 1%.

Според члена на Изпълнителния съвет на ЕЦБ Фабио Панета: „Икономическата експанзия почти е спряла в еврозоната и е изправена пред допълнителни високи разходи, докато политиките се борят с рекордната инфлация. Икономиката на региона е де факто в застой.“

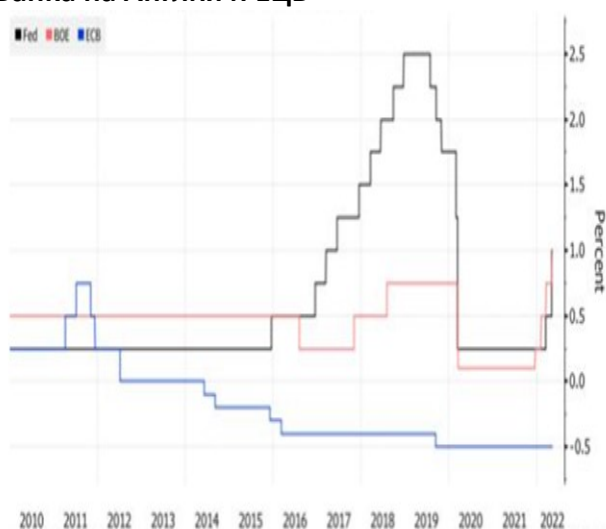
Инфлация

В началото на м. май Федералният резерв (ФЕД) одобри най-голямото увеличение на лихвите от 2000 г. насам, като повиши основния лихвен процент до 1% спрямо 0.5%. Това е второто повишение от началото на годината. ФЕД потвърди, че ще продължи да работи за овладяване на инфлацията, докато се опитва да намали най-бързия ръст на цените за последните 40 години.

Управляващият директор на Международния валутен фонд (МВФ) Кристилина Георгиева заяви: „Все по-трудно става за централните банки да предприемат

мерки за понижаване на инфлацията, без да предизвикат рецесия в резултат на скока на цените на енергията и храните, породен от войната в Украйна, китайската стратегия за „нулева Covid-19 политика“ и необходимостта от реорганизация на веригата за доставка на стоки.“

Ниво на основния лихвен процент на ФЕД, Банка на Англия и ЕЦБ

Легенда: ■ ФЕД, ■ Банка на Англия, ■ ЕЦБ
Източник: FED, BOE, ECB

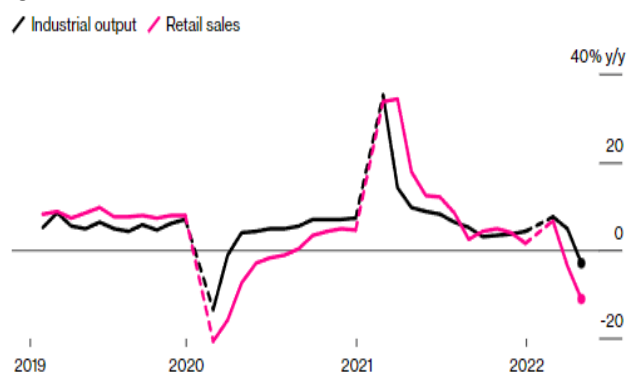
ЕЦБ не е повишавала основния си лихвен процент от 10 години, като го поддържа в интервала -0.5% - 0%. Вследствие на Covid-19 ФЕД понижи лихвения си процент, като в периода от 2020 г. до м. март 2022, той бе в интервала 0-0.25%.

Кристин Лагард, президент на ЕЦБ заяви: „Очаквам нетните покупки в рамките на програмата за покупки на активи (APP) да приключат много рано през третото тримесечие. Това ще ни позволи да вдигнем лихвите на срещата ни през юли в съответствие с нашите бъдещи насоки. Въз основа на текущите перспективи, вероятно ще бъдем в състояние да излезем от отрицателните лихвени проценти до края на третото тримесечие.“

Очакват се две увеличения от по 25 б. т. всяко на срещите през м. юли и м. септември.

Китай

Индустриално производство и продажби на дребно в Китай към първото тримесечие на 2022 г.

Легенда: ■ индустриално производство, ■ продажби на дребно

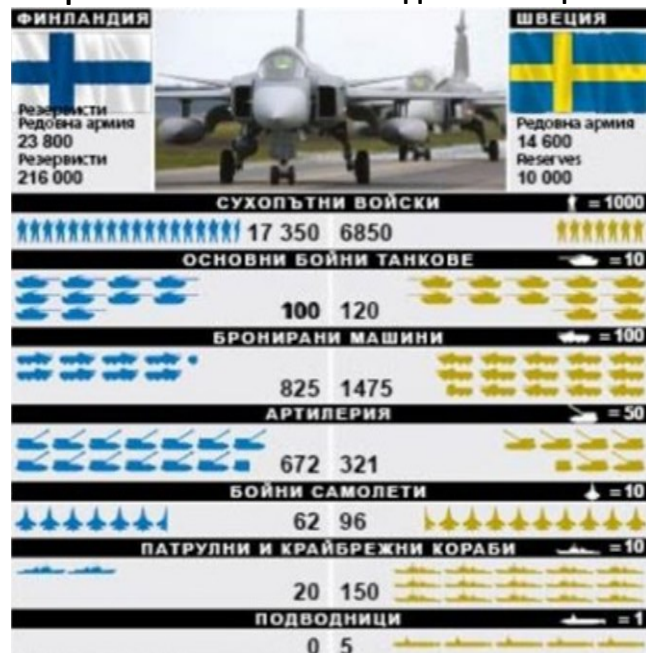
Източник: China's National Bureau of Statistics

Covid-19 и стриктните противоепидемични мерки в Китай са причина за свиване на икономиката в страната, като индустриалното производство се сви с -3%, а продажбите на дребно намаляха с -15%.

ЕС – Русия

Очаква се НАТО да се разшири с още две държави на север, след като Финландия и Швеция изразиха желание да се присъединят към пакта и да гарантират сигурността на границите си.

Въоръжени сили на Финландия и Швеция

Източник: Bloomberg

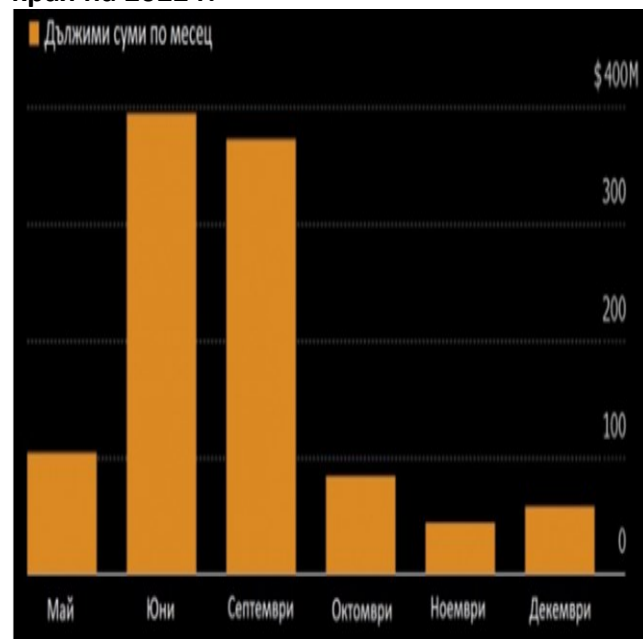
Общата сухопътна граница на Финландия с Русия би увеличила напрежението между ЕС и САЩ от една страна и Русия от друга, при прием на Финландия и Швеция в НАТО. Двете страни нямат значителни сухопътни сили, но разполагат с артилерия (672 единици за Финландия и 321 за Швеция), а Швеция има и значителен брой патрулни и бойни кораби – 150.

Санкции

В края на м. май лидерите на ЕС одобриха ембарго за руския петрол, с което вносът му до края на 2022 г. ще намалее с 2/3. Най-голямата банка в Русия „Сбербанк“, която оперира в една трета от банковия сектор на страната, бе изключена от финансовата система SWIFT.

В края на м. май изтече ключов лиценз, който позволяваше движението на парични средства от Русия. Щатските банки и физически лица вече нямат право да приемат плащания по облигации от руското правителство. Промяната в американските ограничения усложнява плащанията по облигациите на чуждестранните инвеститори от страна на Русия, но не е ясно дали това ще доведе страната до неизпълнение/неплащане на дълговете ѝ (дефолт). Притежателите на облигации извън САЩ все още могат да получават плащанията, тъй като повечето притежатели на руски облигации са в Европа. Вероятно няма да има достатъчно голям брой кредитори, останали без плащания, за да се обяви дефолт, като прагът за това е неизплатени облигации на 25% от притежателите. При неуспешно плащане, Русия получава гратисен период до 30 дни. Русия дължи около 1 млрд. щ. долара за плащания по купони до края на 2022 г., но има много налични пари благодарение на продажбите на петрол, газ и други суровини.

Плащания на Русия по валутни облигации до края на 2022 г.

Източник: Bloomberg

Най-голямото плащане за Русия предстои през м. септември и е на стойност над 360 млн. щ. долара.

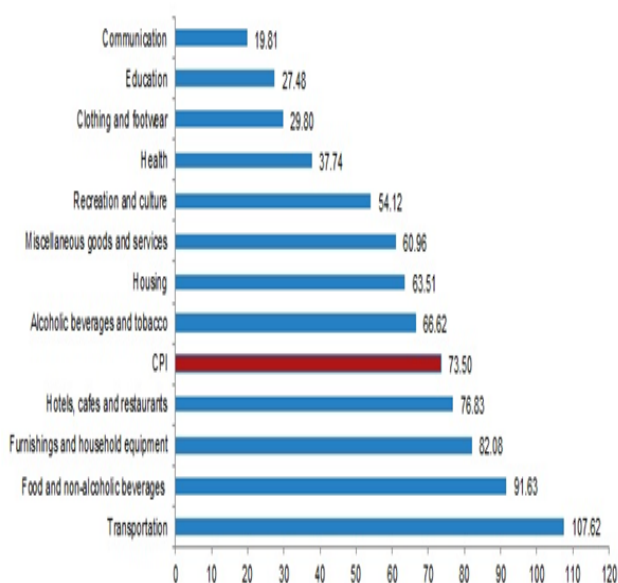
ЕС – Обединено кралство

Продължава напрежението между ЕС и Великобритания относно търговското споразумение след Брекзит. Според заместник-председателя на Европейската комисия Марош Шефчович: „ЕС вероятно ще предприеме бързи действия, за да започне процедури за нарушение срещу Обединеното кралство и да спре търговското споразумение, ако правителството на Борис Джонсън предложи законодателство за отмяна на ангажиментите си относно търговията със Северна Ирландия. Протоколът за Северна Ирландия е международно споразумение и неговото преговаряне не е опция.“

Турция

Значителният ръст на инфлацията повдига въпроси за бъдещето на икономиката в страната с над 86 млн. души население.

Инфлация на основни групи стоки в Турция - м. май 2022 г., изменение спрямо предх. година, %

Източник: Turkish statistical institute

Цените на храната и неалкохолните напитки през м. май 2022 г. нараснаха с 91.6% спрямо м. април. Увеличението при транспорта е със 107.6% за същия период. Цените се повишиха поради рекордната волатилност на лирата. Турската валута загуби над 40% спрямо щ. долар през 2021 г., вследствие политиката на централната банка на страната да намалява лихвените проценти, вместо да ги повишава, в условията на бързо нарастващи цени.

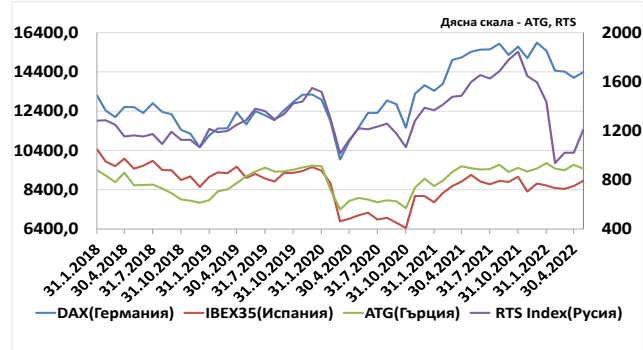
Финансови пазари

През м. май 2022 г., германският индекс DAX30 се повиши с 2.1% спрямо м. април. Испанският индекс IBEX35 нарасна с 3.1%,

докато гръцкият ATG намалю с -3.4% за същия период. През м. май, руският борсов индекс Russia Trading System (RTS) се увеличи с 18.3% спрямо предходния месец.

В края на м. май Руската централна банка понижи основния лихвен процент в страната до 11% от 14%.

Графика 13. DAX 30 (Германия), IBEX-35 (Испания), ATG (Гърция), RTS (Русия)

През м. май 2022 г., индексите STOXX, проследяващи развитието на капиталовите пазари в Европа, се понижиха. Индексът STOXX EU Enlarged Total Market Index (TMI)¹, отразяващ състоянието на капиталовите пазари само в страните членки на ЕС (присъединени след 1.05.2004 г.), спадна до 184.8 б.т., което е понижение от -1.2% спрямо м. април. Индексът STOXX Balkan TMI², който обхваща 95% от пазарната капитализация на емисиите акции в Източна Европа, намалю до 54.5 б.т., при спад от -4.9% за същия период. Индексът STOXX Eastern Europe 300³, отразяващ динамиката в развиващите се държави в ЕС и Русия, се понижи до 48.9 б.т., с намаление от -3% спрямо м. април 2022 г. Индексът STOXX All Europe 800⁴, включващ най-големите

¹ STOXX EU Enlarged Total Market Index (TMI) обхваща дружества на територията на държавите-членки, които се присъединиха към ЕС на 01.05.2004 г.: Кипър, Чехия, Естония, Унгария, Латвия, Литва, Малта, Полша, Словакия и Словения и на 01.01.2007 г.: България и Румъния. Той обхваща различен брой компании и покрива около 95% от пазарната капитализация на емисиите акции в съответната държава, коригирани с фрий-флоута.

² STOXX Balkan Total Market Index (TMI) е част от STOXX Eastern Europe TMI Index, който обхваща 95% от пазарната капитализация на емисиите акции в Източна Европа, коригирани с фрий-флоута. Индексът включва различен брой компании от Хърватия, Република Македония (FYROM), Сърбия и Словения.

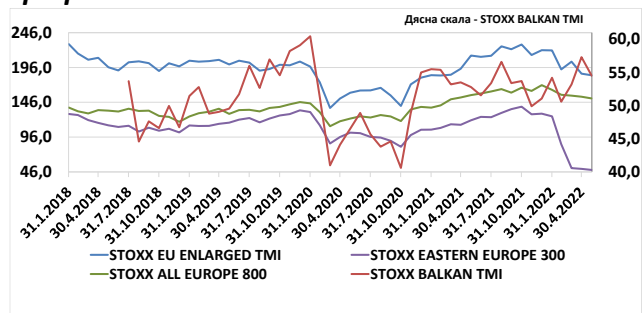
³ STOXX Eastern Europe 300 Index е част от STOXX Eastern Europe Total Market Index (TMI). Той обхваща 300 емисии с голяма, средна и малка

капитализация от 18 страни от Източна Европа - България, Хърватска, Кипър, Чехия, Естония, Гърция, Унгария, Латвия, Литва, Република Македония (FYROM), Полша, Румъния, Русия, Сърбия, Словакия, Словения, Турция и Украйна.

⁴ STOXX All Europe 800 Index е част от STOXX Europe TMI. Той обхваща най-големите 800 компании в Източна и Западна Европа.

компани в Източна и Западна Европа, се понижи с -1.6% за същия период и достигна до 151.5 б.т.

Графика 14. STOXX

Забележка: STOXX Balkan TMI заменя STOXX Sub Balkan TMI, като наличните данни са от месец юли 2018 г.

Фактори с влияние на световните финансови пазари

В края на м. май 2022 г., курсът на пазарите на акции в САЩ се повиши слабо, въпреки негативното влияние на войната в Украйна, високата инфлация и притесненията на инвеститорите за продължаващата „нулева Covid-19 политика“ в Китай и забавянето на икономиката в региона.

ФЕД одобри второ повишение на лихвите за тази година като начин да се справи с растящата инфлация и да запази икономическия растеж. Основната лихва нарасна до нива в диапазона 0.5%-1%. Очаква се лихвата да достигне стойности между 1.75% и 2% до края на 2022 г.

Вирусът Covid-19

Увеличават се страните с потвърдени над 1 млн. случаи на заболели от Covid-19. В САЩ, Русия, Великобритания, Бразилия и Индия потвърдените случаи са над 10 млн.

Броят на ваксинираните хора постепенно нараства. С над 60% ваксинирано население са Канада, САЩ, Бразилия, Аржентина, Китай, Австралия и др.

Брой заразени лица, смъртни случаи и степен на заразителност с Covid-19 по страни към 31.5.2022 г.

Източник: Bloomberg

Световна карта на ваксинирането към 31.5.2022 г.

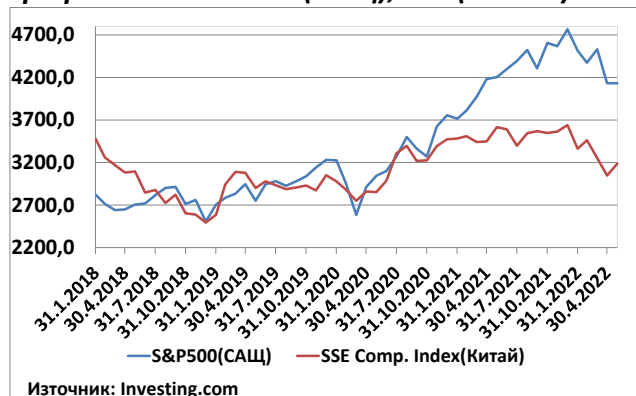

Източник: Bloomberg

Финансови пазари

Индексът Standard & Poor's (S&P) 500 се повиши с 0.01% през м. май 2022 г. спрямо предходния месец. Китайският индекс на Шанхайската фондова борса (SSE Composite) нарасна с 4.6% за същия период.

Графика 15. S&P 500 (САЩ), SSE (Китай)

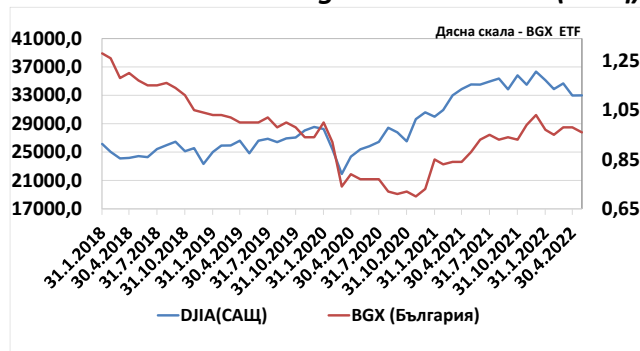
Борсово търгувани фондове

През м. май 2022 г., курсът на акциите на азиатските пазари бе с различна динамика, като положително се отрази подобряването на ситуацията с Covid -19 в Шанхай, където се намалиха ограниченията за мобилност, както и изявлението на американския президент Байдън за премахване на някои от митата за Китай.

В края на м. май 2022 г., Dow Jones Industrial Average (DJIA) нарасна с 0.04% спрямо предходния месец.

Expat Bulgaria SOFIX UCITS ETF (BGX) намаля с -2% за същия период.

Графика 16. BGX (България), Dow Jones Industrial Average (САЩ)

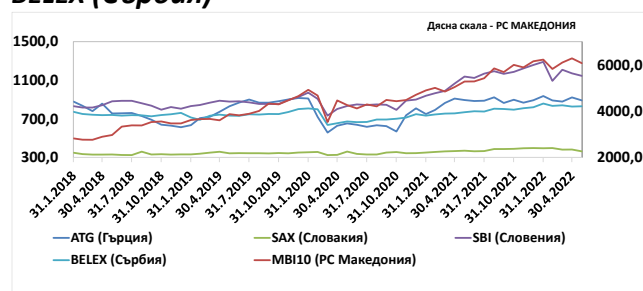

Управляваните от Expat Asset Management фондове следват представянето на няколко

индекса чрез пълното физическо репликиране.

В края на м. май 2022 г., Expat Greece ASE UCITS ETF се понижи с -3.4% спрямо м. април. Expat Macedonia MBI10 UCITS ETF спадна с -3.3% за същия период. През м. май 2022г., Expat Slovakia SAX UCITS ETF намаля с -4.9% спрямо предходния месец. Expat Slovenia SBI UCITS ETF спадна с -2.2% за същия период. През м. май 2022 г., Expat Serbia BELEX UCITS ETF нарасна с 0.5% спрямо предходния месец.

Графика 17. ATG (Гърция), MBI10 (РС Македония), SAX (Словакия), SBI (Словения), BELEX (Сърбия)

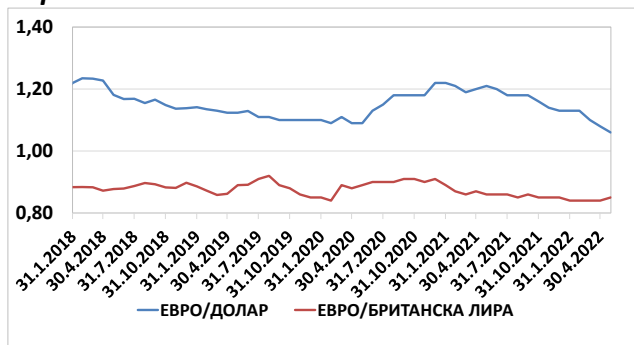
Деривати - базови активи

Валутен пазар

През м. май 2022 г., европейската валута поевтиня спрямо щатския долар в сравнение с предходния месец. В рамките на периода, курсът евро/ щ. долар се движи в диапазона 1.041-1.078 щ. долара за евро, при средномесечна цена 1.06 щ. долара. Причините за спада са повишението на лихвата в САЩ и проблемите с доставка на руски газ, който е съществен за развитието на европейската икономика.

За същия период, британската лира поскъпна минимално спрямо еврото. Курсът евро/ паунд се движи в диапазона 0.841-0.858, при средномесечна цена 0.85 паунда за евро.

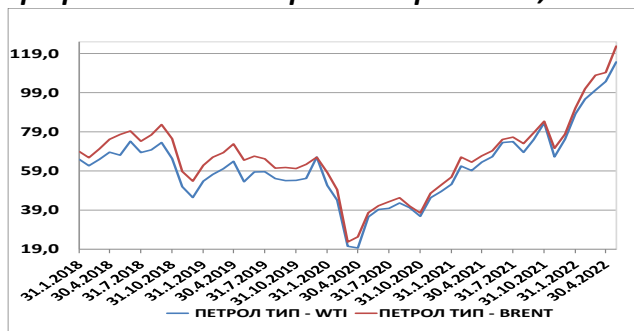
Графика 18. Евро/Долар; Евро/ Британска лира

Суровини

През м. май 2022 г., фючърсите на петрола се повишиха. В края на периода, фючърсите на West Texas Intermediate (WTI) затвори на 114.7 щ. долара за барел, а фючърсите на Brent при 122.8 щ. долара за барел. Спрямо предходния месец, фючърсите на WTI нараснаха с 9.6%, а фючърсите на Brent с 12.4%. Причините затова са очакванията на инвеститорите за затруднения с доставките на петрол вследствие конфликта между Русия и Украйна.

Графика 19. Фючърси петрол WTI, Brent

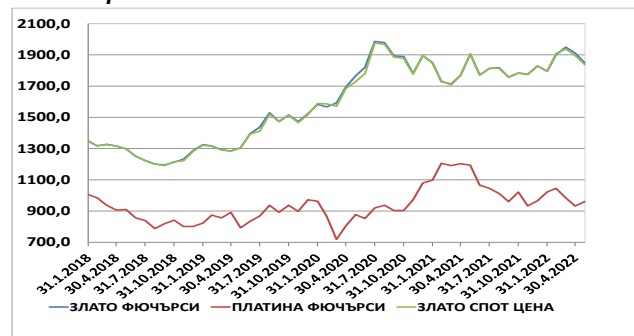

През м. май 2022 г., фючърсната цена на златото се понижи, като затвори на 1848.4 щ. долара за унция. Спрямо предходния месец, цената на златото намалю с -3.3%, повлияна от високите лихви в САЩ и ръста на американския долар.

Фючърсната цена на платината нарасна до 960.9 щ. долара за унция, при увеличение от 3.1% за същия период.

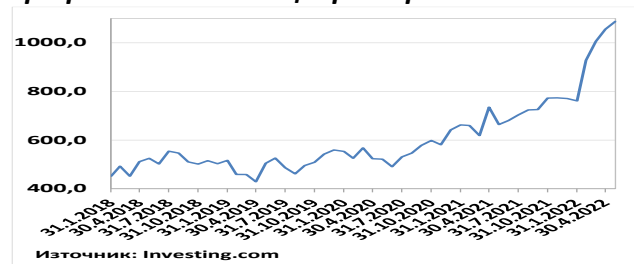
Спот цената на златото намалю, като в края на м. май 2022 г. затвори на ниво от 1837.1 щ. долара за унция. Спрямо предходния месец, цената на златото се понижи с -3.1%.

Графика 20. Фючърси злато, платина. Спот цена злато

рез м. май 2022 г., фючърсната цена на пшеницата се повиши, като затвори на 1088 щ. долара за тон. Спрямо предишния месец, цената на пшеницата отчита ръст от 3.1%, поради конфликта между Русия и Украйна, които са съответно първи и трети по големина износител на пшеница в света.

Графика 21. Пшеница фючърси

Кредитен рейтинг

Показаният кредитен рейтинг е с цел представяне на независимо мнение по отношение кредитния риск на даден емитент на дълг, и оценка на желанието и способността му да обслужва изцяло и навреме своите изискуеми плащания по дълга.

Промените в кредитните рейтинги отразяват промяна в перспективата на агенцията за кредитен рейтинг „Moody’s“ за отделните страни.

СТРАНА	КРЕДИТЕН РЕЙТИНГ	КОМЕНТАР
Турция	B2 Negative	Без промяна
Полша	A2 Stable	Без промяна
Италия	Baa3 Stable	Без промяна
Бразилия	Ba2 Stable	Без промяна

Резултатите за кредитно въздействие (CIS) на Moody's Investors Service ESG (екологични, социални и управленски фактори) отразяват въздействието на съображенията за ESG върху рейтинга на емитента или негови транзакции. CIS показва въздействието на ESG факторите върху кредитните дейности на емитента, които са съществени за неговия рейтинг. Резултатът се оценява по асиметрична петобална скала при която: 1 е положителна, 2 е от неутрална до ниска, 3 е умерено отрицателна, 4 е силно отрицателна и 5 е изключително силно отрицателна.

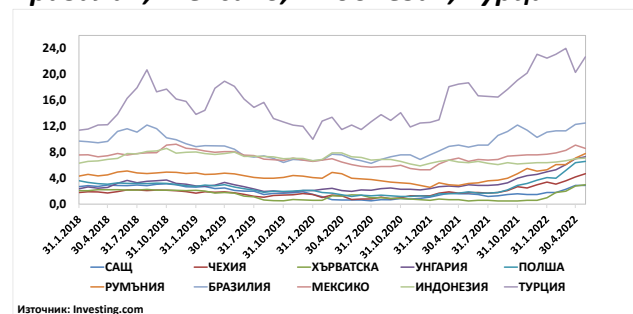
Резултати за кредитно въздействие (CIS) на Moody's Investors Service

СТРАНА	ESG РЕЙТИНГ
САЩ	CIS-2 Neutral-to-Low
Чехия	CIS-2 Neutral-to-Low
Унгария	CIS-3 Moderately Negative
Полша	CIS-2 Neutral-to-Low
Румъния	CIS-3 Moderately Negative
Хърватия	CIS-2 Neutral-to-Low
Турция	CIS-4 Highly Negative
Бразилия	CIS-3 Moderately Negative
Мексико	CIS-3 Moderately Negative
Индонезия	CIS-3 Moderately Negative

С най-висока положителна оценка (CIS-2) са САЩ, Чехия, Полша и Хърватия. С най-ниска, отрицателна оценка (CIS-4) е Турция.

Разгледаните държавни ценни книжа (ДЦК) се приемат за показател, отразяващ способността на държавите да привличат заемни средства на база степента на развитие на икономиката си и в зависимост от кредитния си рейтинг.

Графика 22. 10 год. ДЦК: САЩ, Чехия, Хърватска, Унгария, Полша, Румъния, Бразилия, Мексико, Индонезия, Турция

През м. май 2022 г., доходността по ДЦК на Турция се повиши до 22.7% от 20.3%, а на Румъния нарасна до 7.8% от 7.1%. Спрямо м. април, промяната в доходността на турските ДЦК е 11.8%, а на румънските ДЦК е 9.9%. Повечето държави повишават лихвите по ДЦК с цел борба с растящата инфлация.

§ Използвани са статистически данни, налични до 17.6.2022 г. включително. Източници: ЕЦБ, tradingeconomics.com, investing.com, Bloomberg и др.